

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

1 (17)

Datum
2025-12-17

Diarienummer
4579-2025

Dossiernummer
2402485

Enligt sändlista

Bildande av Båthusnäsets naturreservat i Storumans kommun

(3 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen i Västerbotten beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med Båthusnäsets naturreservat beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Enligt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård, bilaga 2.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken gäller från den dag de vinner laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller från kungörelsedatum även om beslutet överklagas.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Beslutet riktar sig även till allmänheten.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
4579–2025

Fakta om naturreservatet

Namn	Båthusnäset
Dossiernummer	2402485
NVR-id	2065766
Kommun	Storuman
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	8 km SO om Tärnaby
Naturgeografisk region	36a, Lapplands högfjällsregion
Gräns	Se bifogad beslutskarta, bilaga 1
Markägare	Staten
Förvaltare	Länsstyrelsen Västerbotten
Totalareal	254 hektar
Areal skogsmark	160 hektar
- varav ovan fjällnära gränsen	160 hektar
Areal produktiv skog	129 hektar
Areal öppen våtmark	2 hektar
Areal övrig öppen mark	3 hektar
Areal vatten	89 hektar

Arealer och definitioner av marktäckeskategorier enligt Nationella Marktäckedata (NMD).

Syftet med naturreservatet

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer i form av områdets grandominerade barrnaturskogar samt dess sjöar, vattendrag och våtmarker. Områdets helhetsvärden med

Datum
2025-12-17

Diarienummer
4579–2025

dess opåverkade karaktär, ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras.

Ett syfte är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Hur syftet ska uppnås

Syftet ska uppnås genom att området i huvudsak utvecklas fritt genom naturliga processer. För de delar av reservatet som är präglade av naturliga störningar som brand eller är påverkade av skogsbruk, dikning, främmande eller andra skadliga arter ska syftet även kunna nås genom att:

- utöka livsmiljöer och öka mängden lämpligt substrat för skyddsvärda arter i skog
- återställa struktur och hydrologi i sjöar, vattendrag, våtmarker och skog
- genomföra åtgärder för att begränsa eller ta bort för området främmande arter eller andra skadliga arter

Åtgärder ska också kunna genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv och förebygga slitage och påverkan på mark, växt- och djurliv.

Skälen för beslutet

Båthusnäset naturreservat har höga bevarandevärden kopplade till både naturmiljöerna och friluftslivet.

De höga naturvärdena är främst knutna till områdets grandominerade och delvis urskogsartade naturskogar. De innehåller rikligt med naturskogsstrukturer som gamla, grova träd och död ved i olika nedbrytningsstadier. Trädskiktet är flerskiktat, luckigt och har lång kontinuitet. Skogarna i reservatet har generellt en låg påverkansgrad.

I området förekommer ett stort antal naturskogslevande indikatorarter och rödlistade arter som exempelvis granticka, gränsticka, harticka, kötticka, lappticka, ostticka, rosenticka, rynkskinn, stjärntagging, tajgaskinn och ullticka. Dessa arter är beroende av naturskogsmiljöer

Datum
2025-12-17

Diarienummer
4579–2025

och därför har mycket små möjligheter att fortleva i ett brukat skogslandskap.

De höga naturvärden som dokumenterats i området kräver ett omfattande och långsiktigt skydd. Genom reservatsbeslutet undanröjs hot från exploatering och andra åtgärder. Förutsättningarna för att bevara och, genom skötselåtgärder, utveckla naturreservatets naturmiljöer förbättras. Genom beslutet bevaras också möjligheten att uppleva ett förhållandevis opåverkat naturlandskap.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet gäller följande föreskrifter.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk,
2. bygga om eller ändra befintlig byggnads eller anläggnings konstruktion, funktion eller användningssätt,
3. uppföra stängsel, staket eller hägnad,
4. anlägga väg, parkeringsplats, led, spång, bro eller brygga,
5. anlägga ledning eller rör,
6. bedriva täkt, gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, dämna, rensa, utfylla, muddra, reglera eller bedriva annan verksamhet som skadar eller förändrar mark och block eller förändrar bottentopografi, vattenflöden eller dräneringsförhållanden,
7. tippa, dumpa eller anordna upplag,
8. framföra motordrivet fordon i terräng, med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,

Datum
2025-12-17

Diarienummer
4579–2025

9. avverka, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
10. plantera in eller sätta ut växter, djur eller andra organismer,
11. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, växtnäringsämnen, jordförbättringsmedel eller kalk,

Det är utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

12. sätta upp skylt, plakat, affisch, inskrift eller därmed jämförbar anordning för reklam, information eller liknande ändamål, annat än tillfälligt (högst en vecka).

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktigas att tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet, där inget annat anges avses hela naturreservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets riktlinjer,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,
3. anläggande och underhåll av stuga, koja, vindskydd, torrdass, eldstad, led, spång eller bro,
4. skötselåtgärder för bevarande och synliggörande av för friluftslivet intressanta besöksmål, inklusive forn- och kulturlämningar, genom plantryckning samt röjning och fällning av buskar och träd och liknande åtgärder,
5. skötselåtgärder i våtmarker och hydrologiskt påverkad skog genom röjning av buskar och träd; dämning och igenläggning av diken; slåtter, bete eller annan markstörning och liknande åtgärder,
6. fysisk och hydrologisk återställning i sjöar och vattendrag genom att ta bort vandringshinder, återföra upprepade block och sten, öppna avstängda sidofårar, etablera lekområden för

Datum
2025-12-17

Diarienummer
4579–2025

fisk, återställa igenslammade bottnar, tillföra död ved och liknande åtgärder,

7. borttagande av för området främmande arter,
8. undersökning och dokumentation av djur, växter och andra organismer samt mark- och vattenförhållanden.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas, samt om ordningen i övrigt, inom naturreservatet

Det är förbjudet att:

1. göra åverkan på berg eller mark, till exempel genom att måla, borra, rista, hacka, gräva eller omlagra,
2. fälla, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, såväl stående som liggande. Undantag gäller för att ta torra, döda, klena kvistar för att använda till lägereld,
3. störa djurlivet, till exempel genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt,
4. framföra motordrivet fordon i terräng med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,
5. insamla eller gräva upp växter, inklusive mossor och alger, samt lavar och svampar. Undantag gäller för att plocka bär, matsvamp och icke fridlysta blommor,
6. insamla ryggradslösa djur.

Det är utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

7. sätta upp skylt, plakat, affisch, inskrift eller därmed jämförbar anordning för reklam, information eller liknande ändamål, annat än tillfälligt (högst en vecka).

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna utgör inte hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som anges i B-föreskrifterna

Datum
2025-12-17

Diarienummer
4579–2025

med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut. Undantag gäller också för de nödvändiga transporter som krävs för åtgärderna och för transporter i annat tjänstesyfte,

- b) renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) samt framförande av motordrivet fordon vid renskötsel i enlighet med gällande terrängkörningslagstiftning,
- c) reglering av Geavhtas vattenstånd enligt gällande vattendomar, servitut eller nyttjanderätter,
- d) uppförande av sittplats och bänk, grillplats, vindskydd, brygga eller liknande anläggning som ersättning för befintlig anläggning. Den nya anläggningen ska ha motsvarande funktion, användningssätt, storlek och läge som den borttagna anläggningen. Åtgärden ska ske i samråd med Länsstyrelsen,
- e) fällning av enstaka träd som riskerar att orsaka skada i anslutning till byggnader och andra anläggningar,
- f) skötsel av öppna områden 25 m från byggnader genom att röja sly och buskar, ta tillvara fallna träd samt uppföra mindre markanläggningar som t.ex. spänger eller eldstäder,
- g) slyröjning, kvistning och kapning av liggande träd för underhåll av befintliga stigar,
- h) uppförande av jakttorn,
- i) kvistning eller röjning av sly för upprätthållande av befintliga sikt- eller skjutgator vid jaktpass,
- j) uttransport av fälld älg, björn, hjort eller vildsvin. Fordon och färdväg ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador,
- k) insamling av enstaka exemplar av arter för exempelvis artbestämning och dokumentation. För att genomföra vetenskapliga undersökningar eller bedriva miljöövervakning som innebär någon form av markering, fällfångst eller andra åtgärder som kan innebära påverkan på naturmiljön krävs Länsstyrelsens tillstånd.

För samtliga undantag från föreskrifter gäller att risken för skada på mark, vegetation, bottnar och vatten ska minimeras.

Ärendets beredning

Båthusnäset har naturvärdesinventerats av Länsstyrelsen år 2015 inom ramen för Länsstyrelsens fjällskogsinventering 2003–2015¹, och då bedömts hysa höga naturvärden. Området ingår i regeringsuppdraget Skydda värdefulla statliga fjällnaturskogar som tilldelades Naturvårdsverket under år 2022². Uppdraget innebär att utpekade områden med höga naturvärden på statens mark ovan odlingsgränsen, vilka sammanställdes i Skogsutredningen från 2020 (SOU 2020:73), ska få ett formellt skydd så att deras naturvärden bevaras.

Samråd om områdets avgränsning har genomförts mellan Naturvårdsverket och markägaren Statens Fastighetsverk.

Naturreseptet ligger inom Vapstens samebys renbetesmarker. Inför remiss har berörda samebyar samt Sametinget, Svenska samernas riksförbund och Landsförbundet svenska samer beretts möjlighet till konsultation i enlighet med 2 § lag (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket. Länsstyrelsen har därefter i februari 2025 genomfört konsultation med Vapstens sameby.

Yttranden från remissinstanser och länsstyrelsens beaktande av inkomna synpunkter

Reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter för yttrande och samråd. Följande remissinstanser har yttrat sig:

- **Naturvårdsverket** har samrått enligt 26 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Myndigheten tillstyrker reservatsbildningen.
- **Statens fastighetsverk (SFV)** konstaterar i sitt yttrande att de har lämnat in en hemställan till regeringen avseende den

¹ Länsstyrelsen Västerbotten. 2017. *Fjällnära skogar med höga naturvärden i Västerbottens län*. <https://www.lansstyrelsen.se/vasterbotten/om-oss/vara-tjanster/publikationer/2017/fjallnara-skogar-med-hoga-naturvarden-i-vasterbottens-lan.html> [hämtad 2025-05-23]

² Naturvårdsverket. 2022. *Skydda värdefulla statliga fjällnaturskogar*. <https://www.naturvardsverket.se/om-oss/regeringsuppdrag/pagaende-regeringsuppdrag/skydda-vardefulla-statliga-skogar-ovan-och-i-nara-anslutning-till-gransen-for-fjallnara-skog/> [läst 2025-02-05]

Datum
2025-12-17

Diarienummer
4579–2025

tidigare Skogsutredningens beslut om att bilda naturreservat på SFV:s marker samt att regeringen ännu inte har fattat beslut rörande hemställan. SFV anser att Länsstyrelsen bör avvakta beslut om att bilda Båthusnäset tills dess Regeringen återkommit om marken ska överföras till Naturvårdsverket eller inte.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen anser att frågan om eventuell marköverföring inte behöver lösas innan beslut om bildande av naturreservat fattas.

- **Västerbottens ornitologiska förening (VOF)** är positiva till reservatsbildningen och lyfter fram tre synpunkter. Naturvårdsbränning eller efterliknande åtgärder bör göras med försiktighet och vid dragning av leder bör det undvikas att äventyra eller störa häckningar. Föreningens tredje synpunkt är de ser naturskydd som reservatsbildningens primära mål följt av det sekundära målet rörligt friluftsliv.
- **Storumans kommun** avstyrker naturreservatsförslaget. De meddelar att inga motstridiga intressen finns i översiktsplanen men kommunen är kritisk till den höga andelen naturreservat i kommunen och att fler reservat bildas när förvaltningsanslagen minskar.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen delar kommunens åsikt att möjligheterna att nyttja naturreservaten för olika friluftslivsaktiviteter och ha en god förvaltning är viktigt. Länsstyrelsen kan också, precis som kommunen, konstatera att länsstyrelsernas resurser för skötsel av naturreservat minskat de senaste åren. Länsstyrelsernas resurser för skötsel av naturreservat har och kommer med stor sannolikhet även i framtiden variera över tid. I B-föreskrifterna enligt 7 kap. 6 § miljöbalken och i skötselplanen ges möjlighet att genomföra friluftslivsfrämjande åtgärder.

Länsstyrelsen arbetar strategiskt för att naturreservat ska bildas på de platser där de gör störst nytta^[1]. Det redogörs för detta i

^[1] Länsstyrelsen Västerbotten. 2019. Handlingsplan för grön infrastruktur i Västerbottens län.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
4579–2025

avsnittet *Överensstämmelse med planer och strategier för skydd och förvaltning*.

- **Sveriges geologiska undersökning (SGU)** meddelar att de avstår från att yttra sig i ärendet.
- **Skogsstyrelsen** finner reservatsbildningen lämplig.
- **Sametinget** anser de att det är bra att samråd ska genomföras innan skötselåtgärder som kan medföra påverkan på renskötselverksamheten.

Översiktlig beskrivning av reservatet

Båthusnäsets naturreservat ligger ca 8 km SO om Tärnaby vid sjön Luvlie Geavhta västra strand, och är synligt från väg E12 på andra sidan sjön. Reservatet omfattar två friliggande delområden som separeras av ca 1 km samfälld husbehovsskog. Områdesnamnet kommer från det utmärkande Båthusnäset i det södra delområdet. Namnet till trots återfinns områdets enda byggnader i den norra delen.

Området utgörs av sluttningar av de intilliggande bergen Gaaekerevaartoe och Klimpen, och höjden varierar mellan 440–670 m ö.h. Reservatet kläs huvudsakligen av granurskog och grannaturskog. Det finns en god förekomst av strukturer som gamla träd, stående och liggande död ved. Längre upp i sluttningarna blir skogen glesare och inslaget av björk högre, för att slutligen övergå i renodlad fjällbjörkskog. Det finns även ett inslag av hydrologiskt intakta våtmarker och bäckar. Reservatet hyser flera sällsynta och rödlistade arter som är beroende av gamla naturskogar.

Naturreservatet kan besökas för t.ex. vandring, fågelskådning, svamp- och bärplockning men området är inte särskilt lättillgängligt utan båt.

Länsstyrelsens motivering och bedömning

Motiv till skyddets utformning

Båthusnäset är ett mycket värdefullt naturområde som hyser en mångfald av arter knutna till ur- och naturskogar. Landarealen utgör en intakt bergssluttning med huvudsakligen fjällbarr- och fjällbjörkskog i väglöst land. Området har därför egenskaper och strukturer som

Datum
2025-12-17

Diarienummer
4579–2025

utvecklats genom att naturliga processer fått verka relativt ostört under lång tid. Området har också höga värden för friluftslivet. För att områdets värden ska bestå behöver området därför långsiktigt skyddas från skogsbruk och annan exploatering, verksamhet eller påverkan som innebär att områdets naturvärden skulle skadas, som försvårar för allmänhetens tillträde till området eller som kan påverka områdets opåverkade karaktär på ett sådant sätt som strider mot syftet med reservatet.

Naturresevat är den lämpligaste skyddsformen för områden som har ett sådant skötselbehov att en skötselplan krävs och där det krävs starka restriktioner under lång tid för att värdena ska bibehållas och utvecklas. Länsstyrelsen har därför bedömt att området, i enlighet med miljöbalkens mål om skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer och bevarande av biologisk mångfald (1 kap. 1 § miljöbalken), bör förklaras som naturresevat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Överensstämmelse med planer och strategier för skydd och förvaltning

Skyddet av Båthusnäset har hög prioritet inom Länsstyrelsens uppdrag att skydda värdefull natur och bevarandet av naturresevatet. Båthusnäset ligger i linje med nationella och regionala strategier och planer för skydd och skötsel av värdefull natur:

- Området har en stor mängd nyckelelement och naturvårdsarter och liten påverkan av modernt skogsbruk. De höga naturvärdena på beståndsnivå gör området högt prioriterat för skydd³.
- Området ligger i ett landskap med hög koncentration av flera andra skyddade områden och skogar med dokumenterat höga naturvärden. Därmed blir förutsättningarna bättre för att långsiktigt bevara och utveckla områdets utpekade värden och för att bevara, stärka och utveckla en grön infrastruktur på landskapsnivå⁴.

³ Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen. 2018. *Nationell strategi för formellt skydd av skog*. Rapport 6762.

⁴ Länsstyrelsen Västerbotten. 2019. *Handlingsplan för grön infrastruktur i Västerbottens län*.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
4579–2025

- Högproduktiv granskog som finns inom reservatet är en prioriterad skogstyp för skydd. Prioriterade skogstyper är de skogstyper som Sverige har ett internationellt ansvar att bevara samt de skogstyper som bedöms vara underrepresenterade i formellt skyddade områden⁵.

Förenlighet med miljömål, friluftsmål och EU-direktiv

Bevarandet av områdets naturmiljöer stärker möjligheterna att nå flera av Sveriges nationella miljömål, framför allt Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv. Reservatet bidrar även till uppfyllandet av flera av Sveriges nationella friluftsmål, däribland Tillgång till natur för friluftsliv och Skyddade områden som resurs för friluftslivet, genom att naturmiljöernas upplevelsevärden bevaras och tillgängliggörs.

Gakkerbäcken (ID WA40034388 i VattenInformationssystem Sverige, VISS) har idag god ekologisk status i enlighet med EU:s vattendirektiv (2000/60/EG)⁶. Ett skydd av området kommer att bidra till att den goda ekologiska statusen bibehålls.

Effekter på ekosystemtjänster

Länsstyrelsen har gjort en bedömning av vilka effekter naturreservatsbildningen har på olika ekosystemtjänster från naturreservatet. I bedömningen ingår de ekosystemtjänster som påverkas i måttlig till hög grad, både positivt och negativt.

Beslutet har störst positiv effekt på de stödjande ekosystemtjänsterna som är kopplade till artbevarande och biologisk mångfald, men även många andra ekosystemtjänster påverkas positivt. Länsstyrelsen bedömer att bland annat följande ekosystemtjänster påverkas positivt av beslutet:

- **Försörjande ekosystemtjänster** som produktion av livsmedel från vilda djur och växter.

⁵ Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen. 2018. *Nationell strategi för formellt skydd av skog*. Rapport 6762.

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
4579–2025

- **Reglerande ekosystemtjänster** som flödesreglering, biologisk kontroll av skadegörare och global klimatreglering (kolbindning) utförd av växter.
- **Kulturella ekosystemtjänster** som tillhandahållande av attraktiva miljöer för friluftsliv, tillhandahållande av områden för forskning samt bevarande av naturen för framtida generationer.
- **Stödjande ekosystemtjänster** som ekologiska samspel, bevarande av biologisk mångfald inklusive genpool, habitat och hotade arter, samt tillhandahållande av livsmiljöer för arter, t.ex. barnkammare och boplatser för djur och fåglar.

Beslutet har störst negativ effekt på försörjande ekosystemtjänster kopplade till skogsbruk som produktion av träråvaror, bioenergi och biobaserade kemikalieråvaror. En nationell politisk avvägning har gjorts mellan produktion av virkesråvara och bevarande av skogar med höga naturvärden vid formuleringen av tidigare etappmål för miljömålet Levande skogar.

Förenlighet med riksintressen (3 och 4 kap. miljöbalken) och kommunala planer

Mindre delar utmed reservatets gräns ligger inom ett område (Vindelfjällen) av riksintresse för friluftslivet enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Hela naturreservatet ligger dessutom inom ett område som är av riksintresse för rörligt friluftsliv enligt 4 kap. 1–2 § miljöbalken. Utöver detta berörs inte naturreservatet av några riksintressen och är inte utpekad i Storumans kommuns översiktsplan.

Länsstyrelsen bedömer att reservatet inte påverkar riksintressena negativt eller att några av riksintressena är motstående inom reservatets avgränsning.

Naturreservatet berörs inte av några gällande eller förfallna undersökningstillstånd eller utpekade riksintressen för mineralutvinning (3 kap. 7 § miljöbalken), energiproduktion (3 kap. 8 § miljöbalken) eller kända intressen för totalförsvaret (3 kap. 9 § miljöbalken).

Sammantaget bedömer Länsstyrelsen därför att detta beslut om bildande av naturreservatet Båthusnäset är förenligt med en från

Datum
2025-12-17

Diarienummer
4579–2025

allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med för området gällande kommunala planer.

Intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna av att bevara området överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 och 26 §§ miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

För föreskrifter med krav på tillstånd kan Länsstyrelsen lämna tillstånd till en åtgärd om det inte strider mot reservatets syfte. Ett tillstånd innebär att en åtgärd kan få vidtas, åtminstone i viss omfattning men att det kan finnas krav på utformning, tidsbegränsning, lokalisering mm.

Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska lagens bestämmelser eller föreskrifter inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

Före anordnande av fasta renskötselanläggningar ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, enligt vad som framgår av 7c § förordningen (1998:904) om anmälan om samråd.

Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också andra lagar, förordningar och föreskrifter till skydd för naturmiljön, till exempel:

- Fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och

Datum
2025-12-17

Diarienummer
4579–2025

djurarter, exempelvis flodpärlmussla, är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845),

- Reservatet omfattas av strandskyddsbestämmelserna i 7 kap. 13 – 18 §§ miljöbalken. Beslut om bygglov innebär inte att dispens från reglerna om strandskydd och reservatsföreskrifterna har beviljats. Inom naturreservat är det Länsstyrelsen som prövar ärenden om strandskydd.

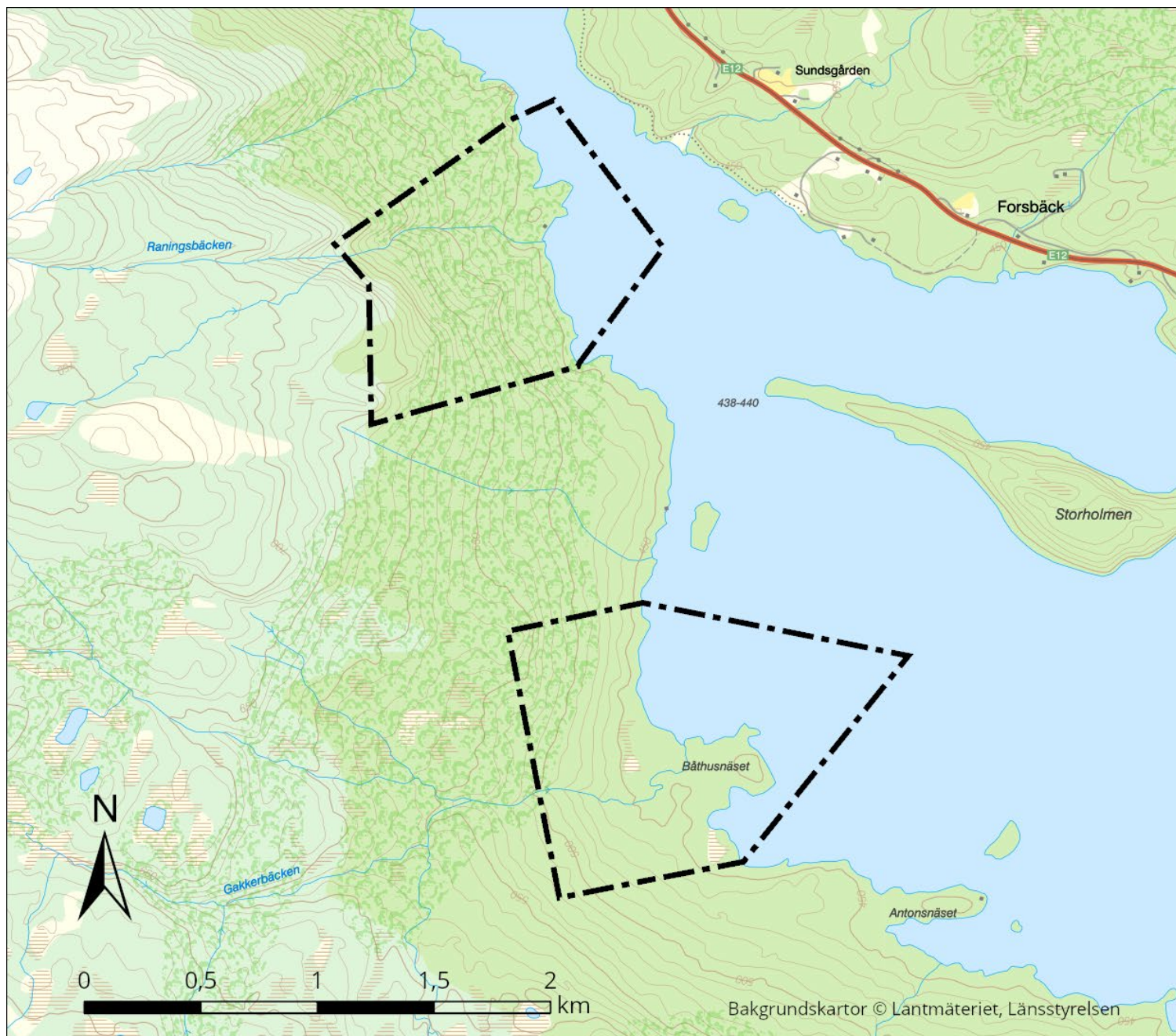
Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 3. Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft. I annat fall går rätten till ersättning eller inlösen förlorad.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helene Hellmark Knutsson med Fredrik Hörnsten, naturvårdshandläggare, som föredragande.

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan inklusive bilagor
3. Överklagandehänvisning regeringen

Naturreservat Båthusnäset

Storumans kommun
Västerbottens län

Bilaga 1 till beslut
med dnr 4579-2025

 Naturreservatets gräns
 Övriga naturreservat

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bakgrundskartor © Lantmäteriet, Länsstyrelsen

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 2 till beslut

1 (12)

Datum

2025-12-17

Diarienummer

4579-2025

Skötselplan för Båthusnäsets naturreservat i Storumans kommun

Foto: Länsstyrelsen Västerbotten

1 Beskrivning av naturreservatet

1.1 Läge och landskap

Området består av två separata delområden som utgörs av sluttningar från bergen Gaekerevaartoe och Klimpen ned mot sjön Luvlie Geavhta. Höjden över havet varierar från 440 upp till 670 m ö.h. Raningsbäcken och Gakkerbäcken flödar genom det norra respektive södra delområdet. Det senare har dessutom två insprängda mindre våtmarker.

Naturreservatet **Båthusnäset** (röd markering) ligger cirka **8 km SO** om **Tärnaby**. På kartan syns också Vindelfjällens naturreservat i norr (grön markering).

1.2 Skog

Skogen är ur- och naturskogsartad och till största delen grandominerad med rikliga hänglavsförekomster. Lövinslaget är genomgående men ökar längre upp i sluttningarna, för att slutligen övergå i renodlad fjällbjörkskog. Så väl stående och liggande död ved förekommer rikligt i naturreservatet, och i alla nedbrytningsstadier.

1.3 Våtmarker

Våtmarkerna består av tre små myrar.

1.4 Sjöar och vattendrag

Gakkerbäcken och Raningsbäcken rinner genom området till sjön Luvlie Geavhta.

1.5 Naturvårdsarter

Båthusnäsets naturreservat utgör en mycket lämplig miljö för arter knutna till äldre grannaturskog och fjällbarrskog.

Följande skyddsvärda eller på annat sätt naturvårdsintressanta arter har påträffats (hotkategori enligt Artdatabankens Rödlista 2020¹ inom parentes där NT = nära hotad och VU = sårbar): Granticka (NT), gränsticka (NT), harticka (NT), kötticka (NT), lappticka (VU), ostticka (VU), rosenticka (NT), rynksskinn (VU), stjärntagging (NT), tajgaskinn (VU), ullticka (NT) och vedticka (LC).

1.6 Renskötsel

Naturreservatet ligger inom Vapstens samebys åretruntmark och kalvningsland. Vapstens sameby är en fjällsameby. Inga riksintressen för rennäringen enligt 3 kap. 5 § miljöbalken eller strategiska platser och betesområden enligt Sametingets kartor² berörs.

Andra områden än de som redovisas på Sametingets kartor kan få ökad betydelse på grund av bl.a. väder, betestillgång samt övriga verksamheter och aktiviteter inom beteslandet. Samhällen, utbyggda älvar, vägar, skogsbruk, turism m.m. i samebyns vinterbetesområde gör att renarna behöver mycket tillsyn i vinterbeteslandet. Tjockt snötäcke och hård skare gör att det i vinterbeteslandet är nödvändigt att ha tillgång till hänglavsbyte.

1.7 Friluftsliv

Naturreservatet är ett relativt svårtillgängligt besöksmål för egna strövtåg och naturstudier. Enklaste sättet att nå området är via båt över Luvlie Geavhta eller från vinterleden drygt 2 km sydväst om området. Fågelvägen är det endast ca 700 m till väg E12 på andra sidan sjön.

¹ SLU Artdatabanken. 2020. *Rödlistade arter i Sverige 2020*.

² Sametinget. IRENMARK. Rennäringens markanvändningsdata. www.sametinget.se.

Reservatet saknar besöksanordningar. Naturreservatet kan besökas året runt för vandring, fågelskådning, svamp- och bärplockning. Reservatet kan även upplevas från kanot eller kajak längs Luvlie Geavhta.

2 Skötselområden för naturmiljöer

Reservatet är indelat i fyra skötselområden med utgångspunkt från de övergripande naturtyperna i naturreservatet samt behov av åtgärder (se även bilaga 1). För varje skötselområde redovisas bevarandemål som beskriver vilket tillstånd som ska bevaras eller uppnås i skötselområdet och därmed ge en tydlig bild av hur reservatets syfte ska tillgodoses. För varje skötselområde redovisas också skötselåtgärder som kan behöva vidtas i området för att syftet med naturreservatet ska kunna uppnås och som kan genomföras av Länsstyrelsen, som förvaltare av reservatet, i enlighet med reservatets föreskrifter och i mån av tillgängliga resurser. Skötselområdets bevarandetillstånd anses gynnsamt när dessa bevarandemål är uppnådda.

2.1 Skötselområde 1: Grandominerad skog med i huvudsak fri utveckling (160 ha)

Beskrivning

Skötselområdet omfattar all grandominerad skog i området.

Bevarandemål

- Skogen ska huvudsakligen präglas av intern dynamik med naturliga processer såsom trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Som en del i skogens naturliga utveckling kan dessa processer medföra att området periodvis kan komma att få en förändrad karaktär. Området ska ha en naturlig hydrologi.
- Skogen ska utmärkas av olikåldrighet, luckighet och genomgående stor strukturell variation. Grova och gamla träd ska vara vanliga. Generellt ska tillgången på stående och liggande död ved vara stor.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
4579–2025

- Främmande arter ska inte utgöra ett hot mot områdets naturvärden.

Skötselåtgärder

Fri utveckling

Skötselområdet ska huvudsakligen utvecklas fritt genom naturliga processer.

Främmande arter

Främmande arter som utgör ett hot mot områdets naturvärden bör tas bort.

Hydrologisk återställning

Där diken eller annan tidigare markavvattning påverkar områdets naturvärden negativt kan en återställning av hydrologin genomföras.

2.2 Skötselområde 2: Fjällbjörkskog (32 ha)

Beskrivning

Skötselområdet består av de begränsade arealer fjällbjörkskogar som finns i reservatets högst belägna delar.

Bevarandemål

- Skötselområdet ska utgöras av fjällbjörkskog med närliggande fjällhedar.
- Skötselområdet ska präglas av naturliga processer med de strukturer och artsamhällen som hör dessa naturtyper till. Naturliga processer som trädens åldrande och döende, snö- och stormfällningar, insekter och svampars nedbrytning, översvämningar, ras och skred ska tillåtas fortgå ostört. Det kan innebära att området periodvis kan komma att få en förändrad karaktär. Området ska också präglas av naturlig hydrologi och naturliga grundvattennivåer som skapar markfuktighet och rörligt markvatten
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
4579–2025

- Främmande arter ska inte utgöra ett hot mot områdets naturvärden.

Skötselåtgärder

Fri utveckling

Skötselområdet ska huvudsakligen utvecklas fritt genom naturliga processer.

Främmande arter

Främmande arter som utgör ett hot mot områdets naturvärden bör tas bort

Hydrologisk återställning

Där diken eller annan tidigare markavvattning påverkar områdets naturvärden negativt kan en återställning av hydrologin genomföras.

2.3 Skötselområde 3: Våtmarker (13 ha)

Beskrivning

Skötselområdet omfattar all våtmark inom området.

Bevarandemål

- Skötselområdet ska huvudsakligen bestå av fysiskt och hydrologiskt intakta våtmarker.
- I området ska det finnas olika naturligt förekommande naturmiljöer med de strukturer, vegetationstyper och arter som hör till dessa naturmiljöer.
- De hydrologiska- och hydrokemiska förhållandena ska vara opåverkade. Hydrologin ska vara ostörd och det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller körspår som medför negativ påverkan. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året.
- Skötselområdet ska präglas av naturliga ekologiska och hydrologiska processer såsom nederbörd, grundvattenflöden och översvämningar.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
4579–2025

- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer inom området.
- Främmande arter ska inte utgöra ett hot mot områdets naturvärden.

Skötselåtgärder

Fri utveckling:

Skötselområdet ska huvudsakligen utvecklas fritt genom naturliga processer.

Främmande arter:

Främmande arter som utgör ett hot mot områdets naturvärden bör tas bort

Hydrologisk återställning:

Där diken eller annan tidigare markavvattning påverkar områdets naturvärden negativt kan en återställning av hydrologin genomföras.

2.4 Skötselområde 4: Vattendrag (1869 m)

Beskrivning

Skötselområdet omfattar reservatets bäckar och dessa vattenmiljöers svämplan.

Bevarandemål

- Skötselområdets sjöar och vattendrag ska ha en naturlig hydrologi och vattenkemi.
- Skötselområdets sjöar och vattendrag inklusive svämplan ska präglas av naturliga processer med de strukturer och artsamhällen som hör till naturtyperna. Naturliga erosions- och sedimentationsprocesser ska tillåtas fortgå ostört och forma strukturer och livsmiljöer.
- Vattenkvaliteten ska vara god med försumbar påverkan av mänskliga faktorer, t.ex. övergödande, försurande och grumlande ämnen. Det ska inte förekomma gödsling, kalkning eller dikning

- Vattenlevande organismer ska ha fria vandringsvägar.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer inom området.
- Främmande arter eller stammar ska inte utgöra ett hot mot områdets naturvärden.

Skötselåtgärder

Fri utveckling

Skötselområdet ska huvudsakligen utvecklas fritt genom naturliga processer.

Främmande arter

Främmande arter som utgör ett hot mot områdets naturvärden bör tas bort.

Hydrologisk restaurering

Där vattenmiljön påverkats negativt av exempelvis flottningsåtgärder kan restaurering för återställning av hydrologin genomföras.

2.5 Skötselområde 5: Reglerad sjö (89 ha)

Beskrivning

Skötselområdet omfattar de delar av den reglerade sjön Geavhta som ingår i reservatet.

Bevarandemål

Inga bevarandemål har formulerats för detta skötselområde.

Skötselåtgärder

Inga skötselåtgärder är aktuella för detta skötselområde.

3 Skötsel för friluftsliv

För reservatets skötsel för friluftsliv redovisas här mål som beskriver vilket tillstånd som ska bevaras eller uppnås och därmed ge en tydlig bild av hur reservatets syfte ska tillgodoses. Här redovisas också skötselåtgärder som kan behöva vidtas i området för att syftet med

naturreservatet ska kunna uppnås och som kan genomföras av Länsstyrelsen, som förvaltare av reservatet, i enlighet med reservatets föreskrifter och i mån av tillgängliga resurser.

Beskrivning

Naturreservatet har betydelse för friluftslivet genom möjligheten till att uppleva förhållandevis opåverkad natur och att nyttja området till exempelvis fiske, jakt, bär- och svampplockning. Tillgängligheten är dock ofördelaktig förutsatt att besökare saknar båt.

Mål för friluftsliv

- Det övergripande målet för friluftslivet är att reservatet ska vara tillgängligt för naturupplevelser, rekreation och naturstudier utifrån sina befintliga förutsättningar.
- Intressanta natur- och kulturvärden ska bevaras, vårdas och skötas.
- Det ska vara möjligt att på olika sätt få information om naturreservatets upplevelsevärden inför och under besök i området. Informationen ska också bidra till att syftet med områdesskyddet uppnås.
- Områdets entré och friluftslivsanordningar ska vara i gott skick och underlätta för besökare att uppleva området.

Åtgärder för friluftsliv

- Information om naturreservatet på Länsstyrelsens webb, via appar och andra tekniska lösningar publiceras utifrån tillgängliga resurser och prioriteringar tillsammans med information om andra naturreservat i länet.
- Om besökare påverkar reservatets upplevelsevärden eller värdefulla naturmiljöer och arter negativt, t.ex. genom markslitage, kan åtgärder för att minska påverkan genomföras. Aktuella åtgärder kan vara exempelvis information samt kanalisering med markering av stigar och spänger.

4 Övriga anordningar

I naturreservatet finns två okända byggnader som inte kommer att förvaltas inom ramen för naturreservatets primära skötsel.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
4579–2025

5 Nyttjanderätter

Jakt och fiske får bedrivas av jakt- och fiskerättsinnehavare enligt gällande lagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter. Jakttorn får uppföras och befintliga sikt- och skjutgator får röjas enligt reservatets föreskrifter.

6 Samråd angående renskötsel

Samråd mellan Länsstyrelsen och berörd sameby ska genomföras inför kommande skötselåtgärder i Båthusnäsets naturreservat som kan medföra påverkan på renskötseln. Båda parter ska kunna ta initiativ till samråd.

7 Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

8 Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av naturreservatet utförs av naturvårdsförvaltaren i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer. Tillsynen innefattar besiktning av att reservatets föreskrifter efterlevs.

Dessutom ska naturvårdsförvaltaren följa upp utmärkningar, skyltar och friluftsanordningar inom reservatet samt naturtyper och arter. Naturvårdsförvaltaren kan utse annan part att genomföra uppföljningen av anläggningar för friluftslivet samt naturtyper och arter. Brister och fel ska dokumenteras och åtgärdas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

8.1 Uppföljning av skötselåtgärder

I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
4579–2025

8.2 Uppföljning av bevarandemål

Naturresevatets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån resevatets skötselområden (bilaga 1) och enligt indelningen i naturtyper för basinventering av skyddad natur.

Bilagor

1. Karta över skötselområden och anläggningar

 Reservatsgräns

 Byggnad

Skötselområden

 1. Grandominerad skog

 2. Fjällbjörkskog

 3. Våtmarker

 4. Vattendrag

 5. Reglerad sjö

Länsstyrelsen
Västerbotten

Länsstyrelsen
Västerbotten

Datum
2025-12-17

Diarienummer
4579-2025
Dossier
2402485

Ni kan överklaga beslutet hos regeringen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Så här överklagar ni beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västerbotten antingen via e-post; vasterbotten@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västerbotten, 901 86 Umeå.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, vasterbotten@lansstyrelsen.se, eller via växeltefonnummer 010-225 40 00. Ange diarienummer 4579-2025.